

Dohányárusok Közlönye

A MAGYARORSZÁGI AGY- ÉS KISTOZSDE TULAJDONOSOK
SZAKKÖZLÖNYE ÉS ÉRTESETŐJE.

KIADÓTULAJDONOS ÉS FELELŐS SZERKESZTŐ
HATSEK ADOLF.

Megjelenik minden hó
— 1-én és 15-én. —
Egyes példány nem kapható.
Előfizetési ár fél évre 5 korona.
Előfizetni csak fél évenként lehet.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Eötvös-utca 5 sz.
hova az előfizetési összegek, valamint a
kéziratok küldendők.
Előfizetési ár fél évre 5 korona
Kéziratok nem lesznek visszaadva.

TARTALOM. A munka-szünetről. — Az osztálysorsjáték sorsjegyeinek megszorítása. — Az I kerület nagytözséje. — Vegyesek

A munka-szünetről.

Ujból hirdik, hogy a dohányelárusítók részére a pénzügyminiszteriumban ismételtén foglalkoznak a vasárnapi munkaszünet létesítésével. Hogy ezzel a dohányelárusítók egy rég óhajtott vágya teljesülne, ezt bárki is tudja. Meg vagyunk elégedve már magával ama reménnyel hogy végre dülöre juthat a tözsdetulajdonosoknak eme rég óhajtott vágya; és bár jelenleg ez az ügy még nincs abban a stadiumban hogy miharább élvezhessék, mégis már az akarat is dicsérendő; belátják tehát, miszerint a sokat sanyargatott dohányelárusító egész heti munkája után, egy tel napi pihenőre rászolgált, rászorult.

A midőn eme sokszor érintett kérdéshez ismét hozzászólunk, tesszük ezt azért, hogy ama alkalommal, hogy a fent említett rendeletet ki fogják bocsájtani, megvilágítsuk úgy a dohány jövedék, mint a vevő közönség érdekeit, de szem előtt tartjuk a tözsde tulajdonosok érdekeit is.

Bármilyen nehéznek is látszik általános megelégedésre egy ilyen rendelet keresztülvitele, a végrehajtást illetőleg azonban mégis könnyűnek mondható.

Teljesen hamis némely elárusítónak ama felfogása, hogy üzlete bezárása következtében, csekélyebb lesz a bevétele. Természetes, hogy abban az esetben, ha nem minden elárusító zárná el üzletét vasárnap délutánra, hanem csak némelyek tennék ezt, mások ismét a közönség rendelkezésére állnának, bizonyos, hogy amazok kárára, ezek bevételeiket emelnék. Abban az esetben azonban, ha kötelezővé lesz a dohányelárusítókra nézve, hogy üzleteiket vasárnap délutánra zárják, úgy egyik dohányelárusítónak sem fog az kárára lenni, egyiknek sem fog sem bevétele, sem forgalma apadni.

Figyelmeztetjük azonban a magy. kir. pénzügyminiszteriumot, hogy nem elégséges, ha kötelezővé is teszi a munka-szünetet; véleményünk szerint a rendelet egymagában nem lesz elégséges, mert így még mindig nagy visszaélések fordulhatnak elő, a mennyiben némelyek abban a véleményben lehetnek, hogy tul buzgalmat arra nézve, hogy vasárnap délután is foglalkozzék — a rendelet ellenére — a dohány termékek eladásával, meg nem büntetik. A magy. kir. pénzügyminiszterium, eme rendelet végrehajtására, kérje fel a belügyminiszteriumot. A rendőrség pedig járjon el azon módon, mindazokkal, kik a rendeletet megszegik, mint azt azokkal teszi, kik az általános munkaszünet ellen vétének.

Ha ilyen módon lesz a munkaszünet elrendelve, úgy az általános fogyasztás sem szenved alatta. Minthogy a fogyasztó közönségnek tudomása van arról, hogy vasárnap délután dohány szükségletét nem elégítheti ki dohány tözsdekben, a legnagyobb része már a delelőtt folyamán fogja azt beszerezni, a másik része vendéglőkben és kávéházakban fog hozzá jutni. Az általános fogyasztás semmiesetre sem fogja azt megsínyleni. Azon esetben pedig, ha a közönség vendéglőkben és kávéházakban szerzi be szükségletét, a dohány elárusító semmiesetre sem veszít mellette, mert a pinczerek a rendes árt fizetik érte, a fogyasztás így is úgy is megtörténik.

A mi már most a fogyasztót magát illeti, helytelen lenne, ha azt állítanók, hogy a fogyasztó közönséget kényelem szempontjából, a vasárnap délutáni munkaszünet zavarná. Hisz jól tudjuk, hogy a városi ember alig, de még a vidékiek is vasárnap délután nem igen veszik igénybe a dohány elárusítók szolgálatait. Kivételt képeznek ez alól azok a dohány elárusítók, a kik sétahelyeken, kirándulást képező helyeken, fürdő telepeken árusítanak. Azonban tudjuk, hogy mind eme fent nevezett helyeken, rendszeren vendéglő és kávéház is van, a hol mindenkor a fogyasztó közönség abbéli szükségletét kielégítheti, tehát nem mondhatjuk, hogy a közönség, — kényelmet illetőleg — ebben az esetben is szenvedne. A vasárnapi munkaszünetet már annyiszor halasztották, hogy nem is csoda, ha szinte nem hisznek egyhamar benne azok, kik mind megannyiszor csatlakoztak. Nem is veszzük zokon olvasó közönségünk ama részétől, a kik már éveken át vároknak reá. Mindig valami akadály merült fel, a mi meggátolta a valósulását. Jelenleg azonban minden jel arra mutat, hogy a rendelet. — ha némi halasztással is fog járni, — még ebben az évben meglesz.

Végül szükségesnek véljük megemlíteni, hogy mi lehetett oka annak, hogy mindezekig nálunk végre nem hajtották a vasárnapi munkaszünetet. Tudjuk, hogy Ausztriában a vasárnapi munkaszünet elrendelésénél, nagy ellenkezéssel találkozott az osztrák pénzügyminiszter ur, épen a dohány elárusító — zome — részéről, mint a kik érdekeiket megsértve vették tudni a rendelet következtében. Ugylátszik, ez volt oka, hogy nálunk mindezekig visszariadtak a rendelet kibocsájtásától.

A mi az osztrák pénzügyminiszteriumot illeti, az nem riadt vissza, mert eme fent említett ellenkezés daczára is elrendelte

a vasárnapi szünetet; jele annak az, hogy az osztrák pénzügyminiszter ur nem engedett gátat vetni, humanus és szabad-elvű gondolkodásának, holmi lármázó tömeg által, melynek élén az annyira hírhedt álszent polgármester Lueger állott. Valóban humanus rendelete következtében alkalmat adott ezernyi nőnek, leányoknak, hogy a hét fáradalmait, egy pár órára nemcsak pihenéssel, hanem üdüléssel kárpótolja.

Misem áll utjában annak, hogy nálunk is humanusan gondolkozzanak, s végre a rég óhajtott kívánságot teljesítsék. Reméljük, hogy nemcsak a nem lesz alkalmunk erről a már annyira elcsépelet tárgyról véleményt mondani.

Az osztálysorsjáték sorsjegyeinek megszorítása.

A pénzügyminiszterium annak idején az osztálysorsjáték részvény társaságnak 100000 egész sorsjegy kibocsájtására adott engedélyt. Eöre láthatólag arra számítottak, hogy az osztálysorsjáték sorsjegyeit, kivált külföldön fogják elhelyezni. eleinte 70 %-a a sorsjegyeknek nyert is a külföldön elhelyezést és így a hazai játszó közönségre alig jutott volna már sok, a mi nemzetgazdaságilag mindenesetre avval az előnyvel járt volna, hogy az országba pénz folyt volna be; ez a feltevés némileg jogosult is volt.

Azonban másként lett, mert Ausztria, hova mellesleg megjegyzve, az osztálysorsjáték sorsjegyeinek zöme vándorolt, nemcsak hogy kitiltotta azt területéről, de a legnagyobb szigorral jár el a területén rajtért játékosokkal szemben; de még az ide való elárusítókkal és azok közgeikkel szemben is a legnagyobb eréllyel lép fel.

Németországban meg egyáltalán nem sikerült a fenti sorsjegyek részére számottevő vevőközönséget szerezni.

Azt a csekély megrendelő közönséget is elvesztettük, ama szigorú rendszabályok következtében, melyet ott szintén foganatosítottak. Svájcban egyáltalán nincsen tere. Oroszországban még lenne vevőközönség és még lehetne küldeni, hacsak a sorsjegyek elszállítása és az ellenérték megszerzése nem járna oly nagy nehézséggel. Mindezek következtében a sorsjegyek elhelyezése mégis csak Magyarországra marad plane, hogy az osztrák kormány a közel jövőben szintén tervez, egy hasonló sorsjegy kibocsájtást.

Nem csekély meglepetést okoz tehát az osztálysorsjáték részvénytársaságnak ama terve, hogy a sorsjegyek számát 20000 darabbal megszorítja. Huszezer egész sorsjegy! Ha tekintetbe vesszük, hogy ezideig se volt jóval na-

gyobb, ama sorsjegyek száma, a mit eddig házámban el tudtak helyezni, mily helyzetbe kerülnek azok a szegény elárúsítók, a kik eddig is alig tudtak boldogulni? milyen csunya verseny fog keletkezni ennek következtében? mily erőmegfeszítéssel fognak azon lenni az elárúsítók, hogy akár megengedett, akár meg nem engedett módon horgaikra bírják halászni; a játszó közönséget és rávenni játékra azt, a ki bizony jobban tenné, ha éhező gyermekeit táplálná.

Az elárúsítók között a verseny pedig már annyira devalválta a sorsjegyek értékét, hogy vissza maradt sorsjegyeket már 25—50% engedménnyel lehet kapni.

Nem tudjuk megérteni az osztálysorsjáték igazgatóságát, hogy mi okból akarják megszorítani a sorsjegyek számát. Csak nem akarják elhíttetni a közönséggel, hogy kereslet van; ugyancsak nem tudjuk megérteni a pénzügyminiszteriumot, hogy igaz megengedélyezze, hisz a felügyelet eme intézet fölött a kezében van, megakadályozhatja eme a közönségre irányult — kizsákmányolást.

Az osztálysorsjáték igazgatóságának ama hisztelése, hogy sok elárúsító jelentkezett, merőben légből kapott; mert nem tagadható az a tény, hogy elárúsító nem akad oly czikkre, melynek nincsen kereslete, viszont általános ismert az a dolog, hogy számos föelárúsító igényjogát storniozta és kevesebb sorsjegyet vesz át a jövőben.

Részünkről, a sorsjegyek szaporítása esetében, egyenesen a kistőzsde-tulajdonosok kárát látjuk, mert a konkurencia oly nagy lesz, hogy még amugy sem lesznek képesek a jelenlegi viszony mellett az osztálysorsjegyek eladása által a veszteséget elkerülni. Sokan veszítettek már ugys az osztálysorsjegyek eladása következtében, mi lesz még akkor, ha huszszor uj sorsjegyet bocsájtanak ki!

A lotto-játék megszüntetése alkalmából, legalább 600 kis tőzsde tulajdonos kenyérét vesztette; ugy emlékszünk, hogy ezeknek kárpótlást ígérték az osztálysorsjáték eladása által. Na szép kárpótlás! ha az elárúsító annak a veszélynek van mindenkor kitéve, hogy nyakán marad a sorsjegy, pénzéért maga próbálhat szerencsét és ha nem sikerült; ugy rajt vesztett. Még csak épen ez a huszszor darab uj sorsjegy hiányzott?!

Az I. kerület nagytőzsdéje.

A fővárosi m. kir. pénzügyigazgatóságnál július hó 30-án reggel 9 órakor ejtették meg az ajánlatok tárgyalását, e fenti nagytőzsdére vonatkozólag.

Hilberth pénzügyi tanácsos kihirdette, hogy az ajánlati kiírás értelmében július 29-én, déli 12 órakor az ajánlkozásra való benyújtás lejárt, hogy addig 21 ajánlatot és 1 pótajánlatot nyújtottak be, melyeket a pénzügyi tanácsos ur sorjábanfel fog bontani és fel fogja olvastatni.

Az ajánlatok felbontása és felolvasása után Markovits pénzügyi tanácsos megvizsgálta minden egyes ajánlat mellékleteit, melyeket csekély kivétellel rendben talált.

Következők ajánlkozta:

	Rendes árusítás: 0,9 százalék	Különlegességek: 2,25 százalék.
Jörg Lujza	0,7	2,50
György Ferencz	0,8	2,50
Spitzer Bertalan	0,8	2,50
Polatschek Lajos	0,84	2,30
Deutsch Jakab	0,77	2,50
Hidegkuty S.	0,9	2,50
Engelsmann M.	0,74	1,94

Hercz Ármin	1,00	2,00
Kalovai Endre	0,80	2,00
Haár Ignác	0,75	2,00
Weisz Mór	0,4	2,50
Polatschek Miksa	1,00	2,50
Véri Károly	0,75	2,00
Havas József	0,59	2,25
Schönmann Jakab	0,50	2,00
Ballasovich	0,80	2,10
Teitelbaum Jakab	0,70	2,20
Kelföldi Dániel	0,85	2,20
Buchwald Jakab	0,90	2,50
Kovács R. József	0,48	1,00
Rosenthal F.	0,80	2,40
Polatschek Lajos utóajánlat	0,84	0,1

százalék. Az ajánlat tárgyalása, melynél minden ajánlkozó jobbra maga is részt vett egy óránál tovább is tartott. Az összes ajánlatok a pénzügyminiszteriumba a XIII. ügyosztályba kerülnek, a hol is érdemlegesen dönteni fognak felette.

Vegyesek.

Személyi hírek: Wolfmumb pénzügyigazgató, kir. tanácsos, közel négy hete szabadságra ment, s már a napokban a fővárosba visszatér — *Tömöry* a pénzügyi miniszterium XIII. ügyosztályának miniszteri titkára megkezdte hat hétre terjedő szabadságát.

Fővárosunk központi dohányraktára. Mind-ezideig azon véleményen voltunk, hogy a központi dohányraktár ha majd egyszer a fővárművekben levő jelenlegi helyiségeit elhagyja, egy erre a czélra külön épített épületben fog elhelyezést nyerni. Ezen szándék meg is volt s a legczélsezerűbb is lett volna. A magy. kir. dohányjövédék azonban jónak látta, hogy a dohányraktárt egy erre a czélra bérelt h. zban helyezze el.

Mínthogy az új helyiséget nem ismerjük, nem is mondatunk véleményt azok czélsezerűsége felett. Feltétlenül elhibázott azonban, hogy a központi dohányraktárt nem látták el egyetlen egy számféjtő- és pénztár osztálylyal; mégis csak nagy terhet rónak a felekre, mikor azok kénytelerek azt az utat a fővárművektől a központi dohányraktárhoz esetleg többször is megtenni, csak nem kívánhatják a felektől, hogy azok ide-oda nyargalászanak. Talán lehetne még ezen segíteni; esetleg egy kis jóakarattal még lehetséges lenne, a központi dohányraktárban egy számféjtő osztályt a megrendelések liquidálásához és ezek kifizetésére egy pénztárhelyiséget elhelyezni.

Lukács pénzügyminiszter ő kegyelmessége jelenleg Gasteinban üdül; a honnan augusztus hó 6-án visszatér.

A pénzügyminiszterium új épülete Budán a várban gyorsan épül s már most az építkezés arányából lehet következtetni, mily hatalmas lesz. A míg ez az építkezés el nem készül, legnagyobb része az egyes ügyosztályoknak még a régi épületben van elhelyezve. A XIII. ügyosztály, mely kizárólag csak a dohánytermelés és annak ügyeivel foglalkozik jelenleg Verbóczy-utca 9. II. emelet alatt van.

A dohányraktárak munkásairól. Ezen munkásokat eddigelé a megrendeléseket átvevő nagytőzsde birtokosai fizették, rendesen kiki megrendelése arányában járult hozzá. Egy ujabban keltezett miniszteri rendelet alapján az ugynevezett „csomag-áru“ után fizetés nem jár; sőt a raktárakban állandóan alkalmazott munkásoknak kötelességük a ládák és csomagok felraktározását minden kárpótlás, vagy fizetés nélkül teljesíteni. Mínthogy azonban a meglévő munkákból,

vagyis az állandóan alkalmazott munkások száma, egymagukban képtelenek a munkát végezni, kénytelenek segédmunkásokat, alkalmazni, miért is ezeket a segédmunkásokat a nagytőzsde-tulajdonosok önként díjazák. Tudjuk azt, hogy a raktárakban állandóan alkalmazott munkásoknak nehéz a munkájuk, tudjuk azt is, hogy fizetésük sincsen arányban a teljesített szolgálattal, de megélni sem tudnak abból; a nagytőzsde-tulajdonosok szívesen részesítik őket ennek következtében külön díjazásban, ugynevezett „borravalóval“ mindazonáltal jobban esne tudniuk azt, hogy eme munkások a jól kiérdemelt fizetésüket kapják, s pedig annyit, hogy képesek legyenek abból megélni, s az a „borravaló“ rendszer elmaradhatna. Soha sincsen abban közönséget a munkaadóra nézve, ha munkása a „borravalóra“ rá van utalva, szorulva.

Mikor a pénzügyigazgató rangján alul házasodik. Ki hitte volna hogy a pénzügyigazgató Poroszországban a szíve ügyeit a ranglétra mutatói szerint köteles kormányozni? Pedig ugy van. Egy Löhning nevű idevágó ur szem elől tévesztette a regulát és feleségül vette egy Cocius nevű őrmester leányát. Ezért nyugdíjazták. A Löhning—Cocius-eset most meglehetősen sajtóizgalmat támasztott Sőt valószínűleg bevonul a parlamentbe is. Híre jár ugys, hogy a porosz országgyűlésen interpelláció alakjában szóvá fogják tenni a dolgot, annál is inkább, mert gróf Bülow a képviselőházban lefolyt lengyel-vita folyamán azt a kijelentést tette, hogy Posenben a kasziszellem a fő akadály a német-ség megerősödésének.

Az új vámtarifá. Az osztrák-magyar vámtarifáról, a melynek tervezete állítólag gróf Kanitznak birtokában van, amár még el sem készült a Vossische Zeitung, egy berlini távirat szerint a következő részleteket közli:

Az egyes vámtételekről eddigelé csak annyit bizonyos, hogy általában a magasabbak lettek. A vámtarifá gerince és az általános határozmányok azonban már meg vannak állapítva. Annyi tény, hogy az új vámtarifában a nemcsitő eljárás teljes egészében kialakul, nevezetesen az azonosító eljárás helyébe bizonyos esetekben a német birodalmi minta szerint a beviteli jegy-rendszer, más esetekben pedig a vámvisszatérítési eljárás fog lépni. A nemcsitő eljárásban, a mely természetesen főként Németország és Ausztria között fog érvényesülni, ily módon több olyan iparág fog részesedni, a melyek eddig abból ki voltak rekesztve. Első sorban a gépipar, a készczipőáru, a fehérnemű- és a vegyipar, továbbá a szóda és a stearingtájtás

Hamisított diplomák. Tej, vaj, bor meg pálinka sorsára jutott a doktori diploma. Hamisítják mindenfelé. Tegnapelőtt Boroszlóban határozta el az egyetemi tanács, hogy revidiálja az utolsó öt év diplomáit. Most meg Barcelonából jelentik, hogy ott is razzia! tart az egyetem a diplomáltak közt a sok hamisítás miatt. Az egyetem rektora javasolni fogja az egyetem tanácsának, hogy az egyetem által huszonöt év óta kiadott diplomákat revízió alá vegyék. Ez meglehetősen nagy munka lesz, mert senki sem lehet elegendő gyanuok nélkül arra kényszeríteni, hogy valódinak egyszer már elismert diplomáját újra megvizsgálta. Sokan meg, a kiknek hamis az ügyvéd vagy orvosi diplomájuk, huszonötévi munkásságukkal már elég vagyont szereztek s így könnyen lemondhatnak a foglalkozásukról és ha is uton szerzett diplomájukról. Valami nagy riadalom tehát aligha lesz a barcelonai doktori oklevelek birtokosai között.

„DOHÁNYÁRUSOK KÖZLÖNYE“

(ORGAN DER TABAK-GROSS UND KLEINVERSCHLEISSER UNGARNS).

INHALT. Die Sonntagsruhe. — Die Vermehrung der Klassen-Lotterie-Loose. — Die Grosstrafik des I. Bezirkes.

Die Sonntagsruhe.

Abermals vernehmen wir, die für die Tabak-Kleintrafikanten des Landes hochwichtige Meldung, dass man im Finanz-Ministerium sich eifrig damit beschäftigt, einem langegehegten Wunsch der Kleinverschleisser zu entsprechen, um die Sonntagsruhe einzuführen.

Das Stadium in welchem sich dermalen die Angelegenheit befindet, ist nebensächlich, zumal die Thatsache, dass der Wille vorhanden ist, den Verschleissern einen halben Ruhetag in der Woche zu gewähren, vollkommen genügt, um die Hoffnung zu hegen, es werde die Erledigung der Angelegenheit nicht lange auf sich warten lassen.

Wenn wir gleichwohl das Wort ergreifen um den schon so oft berührten Gegenstand abermals zu erörtern, so geschieht es, damit bei Schaffung einer diesbezüglichen Verordnung, sowohl die Interessen der Tabak-Regie, wie auch die des Publikums, andererseits aber auch die der Kleintrafikanten im Auge behalten werden mögen.

Wie schwer eine solche allgemein zu friedienstellende Verfügung zu treffen auch Anfangs erscheinen mag, so leicht ist sie gleichwohl in ihrer Durchführbarkeit. Vermeinen auch manche Verschleisser, dass durch Schliessung der Geschäfte an Sonntag Nachmittagen ihnen Schaden erwachsen würde, weil sich die Einnahmen dadurch vergeringen, so ist diese Annahme unbedingt falsch. Freilich, wenn, wie es schon öfter vorgeschlagen war, die Schliessung der Geschäfte an Sonntag Nachmittagen nicht für sämtliche Verschleisser Geltung hätte.

Dann allerdings würden Diejenigen, welche ihre Lokale offen hielten, ein besseres, Diejenigen, welche sie schliessen ein viel schlechteres Geschäft erzielen. In dem Momente aber, wo die Sonntagsruhe obligatorisch eingeführt wird und jeder Verschleisser verpflichtet ist, seine Trafik an Sonntag Nachmittagen zu schliessen, entgeht auch nicht einem der Verschleisser das Geringste seines Consums. Mit Bezug hierauf müssen wir aber auch das kön. ung. Finanz-Ministerium darauf aufmerksam machen, dass es nicht genügen würde, wenn auch obligatorisch, die Schliessung der Geschäfte den Verschleissern bloß anzubefehlen, da trotzdem viel Missbräuche entstehen und Mancher dem eingefleischten Grundsatz huldigen würde, dass er für seinen Superflüss nicht bestraft werden könne. Unserer Meinung nach wäre es daher nothwendig, dass das kön. ung. Finanz-Ministerium dem Ministerium des Innern die Durchführung der Geschäftsschliessung an Sonntag Nachmittagen überliesse, wodurch die polizeilichen Behörden jeden Fall der Übertretung gerade so strafen würde, wie bei jedem anderen Handels- oder Gewerbetreibenden.

Sollte die Sonntagsruhe derart eingeführt werden, so entgeht auch dem allgemeinen Consum nicht das Geringste. Die Konsumenten, welche davon Kenntniss haben, dass an Sonntag Nachmittagen sämtliche Trafiken geschlossen sind, werden sich dadurch des Rauchens durchaus nicht enthalten und ihren Bedarf entweder Vormittag einkaufen, oder aber die Zigarren in Wirths- oder Kaffeehäusern kaufen. Geschieht das Letztere, hat der Trafikant abermals keinen Schaden, da die Kellner beim Trafikanten die Zigarren zum Detailpreise kaufen und der allgemeine Consum wird dadurch natürlich wieder nicht verkürzt.

Was nun die Bequemlichkeit des Konsumenten betrifft, so wäre es unrichtig zu sagen, dass dieser Abbruch geschehe. Der Konsument nimmt übrigens selbst heute an Sonntag Nachmittagen die Trafik in der Hauptstadt nur sehr wenig in Anspruch. So ist es aber auch in der Provinz, selbst in den kleinsten Orten. Wenn es dennoch geschieht, so sind es die Trafiken welche auf Spazierplätzen im Freien ihre Buden besitzen. Nachdem jedoch überall wo das Volk sich im Freien bewegt, ausgiebig für Wirths- und Kaffeehäuser gesorgt ist, die von den Ausflüglern frequentirt werden, so ist auch nach dieser Richtung hin die Bequemlichkeit des Konsumenten nicht im Geringsten gefährdet.

Von der Einführung der Sonntagsruhe war schon so oft die Rede, dass die Mittheilung, sie werde zur Thatsache werden, nur mit Skepsis aufgenommen wird. Wir verargen diess jenem Theil unserer Leser nicht, die schon Jahrelang auf die Einführung warten und ihre Hoffnungen stets getäuscht fanden, weil sich immer ein hindernder Umstand fand, welcher die Durchführung der Angelegenheit verhinderte; nun aber scheint endlich die Zeit gekommen zu sein, wo dieselbe zur Thatsache werden soll und wenn die lange Verzögerung Etwas mildern soll, so wäre es die je raschere Erledigung womöglich noch in diesem Jahre.

Zum Schlusse gestatten wir uns noch über einen Gegenstand zu sprechen, der möglicherweise die bisherige Nichteinführung der Sonntagsruhe unterstützt hatte. Es ist dies der Umstand, wonach die Einführung der Sonntagsruhe in Oesterreich, welche das dortige Ministerium veranlasste, von einem grossen Theil der dortigen Trafikanten, als eine Schädigung ihrer Interessen betrachtet und aufgenommen wurde.

Nun, was das betrifft, so kann man sagen, dass das k. k. Finanz-Ministerium in Oesterreich durch die Einführung der Sonntagsruhe den Standpunkt humanster und liberalster Auffassung eingenommen hatte. Unbekümmert darum, ob es manchem Schreier recht war oder nicht, hatte man dort die Schliessung der Geschäfte streng anbefohlen und damit be-

absichtigt, dass die viele Tausende armer Mädchen, welche ein paar Stunden der Ruhe in der Woche bedürfen, dieser Wohlthat theilhaftig wurden. Merkwürdigerweise war es dort gerade jene ultramontane, frömlerische Parthei, an deren Spitze der Bürgermeister Lueger steht, welche für das Offenhalten der Trafiken Propaganda machte und das Finanz-Ministerium veranlassen wollte, die Verordnung zurückzuziehen, was auch zum geringen Theil geschah, indem man die Verordnung modifizierte.

Gleichwohl blieb die Verordnung aufrecht erhalten und dermalen ist man dort auch in Trafikantenkreisen froh darüber, wenn man für Stunden den grünen Wald mit der Tabaktrafik vertauschen kann. Dieses „Muster“ kann aber auch für unsere Verhältnisse nicht massgebend sein und ist es diess trotzdem, dann wünschen wir in dieser Hinsicht den ungarischen Trafikanten, dass sie und ihre Thätigkeit dasselbe Wohlwollen dieselbe Aufmerksamkeit geniessen mögen, wie ihre zahlreichen Kollegen in Oesterreich diess von Seite ihrer Oberbehörden geniessen.

Der Einführung der Sonntagsruhe bei uns, steht, wie man sieht, gar nichts entgegen. Sie ist ein Gebot der Achtung vor dem Staatsgesetze, welches die allgemeine Sonntagsruhe anbefiehlt und bloss für diejenigen eine Ausnahme macht, die durch die Art ihres Gewerbes nicht feiern können, weil es zum Nachtheile der Bevölkerung geschehen würde. Die Tabaktrafik ist unter diesen Ausnahmen nicht mitinbegriffen. Die Einführung der Sonntagsruhe bei uns ist ein Gebot des Humanismus, ein Gebot der Gerechtigkeit. Hoffentlich werden wir bald der Mühe enthoben, dieses oft Gesagte und Selbstverständliche immer von Neuem sagen zu müssen.

Die Vermehrung der Klassen-Lotterie-Loose.

Das Finanz-Ministerium hat seiner Zeit der Klassen-Lotterie-Aktiengesellschaft das Recht eingeräumt 100.000 Stück ganze Klassenlose auszugeben. Nachdem vorauszusehen war, dass dieses Spielpapier im Auslande starke Verbreitung finden werde und die Folge auch zeigte, dass ungefähr 70 Percent der Loose in das Ausland wanderte, erschien die Belastung des heimischen Spielers nur gering und die volkswirtschaftliche Frage, diejenige nämlich, dass dadurch Geld in das Land kommen werde, hatte einige Berechtigung.

Indess kamen die Sachen anders. Dass benachbarte Oesterreich, nebenbei gesagt, das Land wo die ungarischen Klassenlotterie-Loose zu meist abgesetzt wurden verbot mit allen ihm zu Gebote stehenden Mitteln den Eingang der Loose und verfolgte mit ungewöhnlicher Strenge nicht nur die dortigen Spieler, sondern auch die hiesigen Händler und deren Organe.

Dass der Absatz der Klassenlotterie-Loose in Deutschland überhaupt nicht möglich war

und der geringe Konsum derselben durch riesig starke Zwangsmaßregel sich auf Null reduzierte ist bekannt; ebenso bekannt ist es, dass das Spielpapier in der Schweiz gänzlich unmöglich geworden und was Russland betrifft, so wäre dorthin die Versendung noch möglich, wenn nicht andere Schwierigkeiten das Versenden der Loose und die Zustellung der Gelder verhindern würde.

Somit wäre der Konsum der Loose zum grössten Theile auf das eigene Land angewiesen und das umso mehr, als es auch in Aussicht steht, es werde über kurz oder lang die österreichische Regierung ebenfalls die Klassenlotterie einführen, wenn auch nicht nach dem Muster seines Schwesterlandes Ungarn.

Und nun kommt auf einmal die überraschende Mittheilung, die Klassen-Lotterie-Aktiengesellschaft beabsichtige die Anzahl der Loose um rund 20.000 Stück zu vermehren. Zwanzigtausend Loose! Wenn man bedenkt, dass im ganzen Lande alljährlich nicht viel mehr als diese Anzahl Loose abgesetzt werden, dann kann man beiläufig ermaßen, wie wohl es den Verschleissern in Ungarn ergehen werde, wenn die Konkurrenz von hunderten von Verschleissern, welche die neuen Loose zu übernehmen haben werden die ohnehin geringe Kundschaft in Ungarn mit allerlei erlaubten und nicht-erlaubten Mitteln kordern werde. Ist es doch schon dormalen so weit gekommen, dass man fast zu jeder Ziehung von den Verschleissern, denen die Loose übrig bleiben, 25 oft auch 50% Nachlass erhält.

Wir begreifen den Beschluss der Klassen-Lotterie-Aktiengesellschaft nicht, die Anzahl der Loose zu vermehren. Noch weniger begreifen wir das kön. ung. Finanz-Ministerium, welches in der Aktien-Gesellschaft Sitz und Stimme hat, ausserdem aber auch die Oberaufsicht auf das Unternehmen ausübt, dass es seine Bewilligung hiezu erteilt. Das Motiv welches die Direktion der Klassen-Lotterie vorbringt, wonach sich viele Bewerber melden, welche den Verschleiss auszuüben wünschen,

kann schon aus dem Grunde nicht stichhältig sein, weil kein Verschleisser bemüssigt werden kann, die Loose zu übernehmen, Falls diese keinen Absatz finden, ausserdem kann nicht geelugnet werden, dass viele Banken und Engros-Loosehändler ihr Bezugsrecht stornirten und weniger Loose übernehmen.

Wir, für unseren Theil erblicken in der Vermehrung der Loose eine direkte Schädigung der Tabak-Gross- und Kleintrafikanten, welche sich mit dem Verschleisse der Loose befassen, in das Geschäft bereits viel Geld investirt haben und nun vor der trüben Aussicht stehen, anstatt ein besseres Geschäft endlich zu erzielen, eine schlimme Konkurrenz aufgehalst zu erhalten, die ihnen den Verschleiss zur Unmöglichkeit macht. Wir erinnern daran, dass uns gelegentlich der Auffassung des kleinen Lotto, wodurch 600 Kollektanten brotlos wurden, von allercompetentester Stelle aus bedeutet wurde, das Finanz-Ministerium werde bei der Klassenlotterie-Direktion interveniren, dass die e brotlos gewordenen Leute durch den Verkauf der Klassenlose einigermassen entschädigt werden. Diese Entschädigung jedoch wird vollständig illusorisch gemacht, wenn die Anzahl der Klassenlose vermehrt wird, ja wir sind überzeugt davon, dass in diesem Falle der grösste Theil der Verschleiss auf den Verkauf dieser Loose lieber verzichten wird, als vor der Gefahr zu stehen, bei jeder Ziehung eine erkleckliche Anzahl Loose für eigene Rechnung und Gefahr zurückbehalten zu müssen.

nun der Reihe nach eröffnen und verlesen lassen werde.

Nach Eröffnung eines jeden Offertes und Verlesung derselben durch den stellvertretenden Finanz-Sekretair, prüfte der anwesende Finanz-Rath *Markovits* die Beilagen eines jeden einzelnen Gesuches, welche mit geringen Ausnahmen für richtig befunden wurden.

Offertiert hatten:

	Allgem. Verschleiss Percent	Spezialität in Percent
Luisa Jörg	0.9	2.25
Franz György	0.7	2.50
Berthold Spitzer	0.8	2.50
Ludwig Polatsek	0.84	2.50
Jakob Deutsch	0.77	2.30
S. Hideskuty	0.9	2.50
M. Engelsmann	0.74	1.94
Armin Hercz	1.00	2.00
Andreas Katona	0.80	2.00
Ignaz Haar	0.75	2.00
Weiss Mór	0.4	2.50
Max Polatsek	1.00	2.50
Karl Véri	0.75	2.00
Josef Havas	0.59	2.25
Jakob Schönmann	0.50	2.00
Ballasovich	0.80	2.10
Jakob Teitelbaum	0.70	2.20
Daniel Keiföldi	0.85	2.20
Jakob Buchwald	0.90	2.50
Josef R. Kovács	0.45	1.00
Per. Rosenthal	0.80	2.40
Ludw. Polatsek Nach- trags-Offert	0.84	1.1

Die Offertverhandlung welche eine Stunde lang gewährt hatte, vom Finanz-Rathe Herrn Finanz-Direktor-Stellvertreter *Hilberth* geleitet, nahm einen würdigen Verlauf und waren bei derselben fast sämtliche Offerenten anwesend. Sämmtliche Offerte werden nunmehr der amtlichen Behandlung unterzogen und gelangen alsdann in das Finanz-Ministerium, (Sektion XIII.) wo über dieselben entschieden werden wird.

Die Grosstrafik des I. Bezirkes.

Am 30. Juli 9 Uhr Früh fand die Eröffnung der Offerte wegen Besetzung dieser Grosstrafik bei der hauptstädtischen kön. ung. Finanz-Direktion statt.

Finanzrath *Hilberth* verkündete, dass im Sinne der Offertausschreibung der Termin behufs Uebergab der Offerte am 29. Juli 12 Uhr Mittag abgelaufen und bis dahin 21 Offerte und ein Nachtragsoffert eingelangt sind, die er

FELTÜNŐ UJDONSÁG.

Delice

Minden hirdetés felesleges, a dohányzó egyszer veszi és többé mást nem szíhat

legjobb valódi francia

SZIVARKAPAPIR ÉS SZIVARKAHÜVELY!

GYÁRI RAKTÁR:

GOLDZIEHER GÉZÁ-nál

BUDAPEST, V., SAS-UTCA 29. SZÁM.